

In de zaak 803/79

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag, van de juge d'instruction in het Tribunal de grande instance te Parijs, in de strafzaak, aldaar aanhangig tegen

GÉRARD ROUDOLFF,

om een prejudiciële beslissing inzake de uitlegging van verordeningen nrs. 2010, 2243, 2538, 2645, 2943, 3084 en 3205/74 (PB L 209, blz. 34; L 238, blz. 31; L 271, blz. 52; L 283, blz. 18; L 311, blz. 38; L 327, blz. 7; L 341, blz. 38) en nrs. 180, 494 en 735/75 (PB L 20, blz. 11; L 53, blz. 39; L 73, blz. 29) tot vaststelling van exportrestituties in de sector bevroren rundvlees, ter beantwoording van de vraag of er exportrestituties kunnen worden verleend voor stukken uitgebeend en bevroren rundvlees, aangeduid als wangmiddenstukken, vanglappen en schenkels, niet afzonderlijk verpakt,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

samengesteld als volgt: A. Touffait, kamerpresident, P. Pescatore en O. Due, rechters,

advocaat-generaal: H. Mayras

griffier: J. A. Pompe, adjunct-griffier

het navolgende

ARREST

De feiten

De feiten, het procesverloop en de middelen en argumenten van partijen, voorgedragen krachtens artikel 20 van het Statuut van het Hof van Justitie van de EEG, kunnen worden samengevat als volgt:

I — Feiten en procesverloop

1. De vennootschap Multi-Agra, welke algemeen president-directeur, de heer Roudolff, in het hoofdgeding terechtstaat, heeft in het tijdvak van

27 augustus 1974 tot 8 april 1975 704 390 kg naar Griekenland geëxporteerd bevroren rundvlees, zonder been, doen inklaren en deswege exportrestituties tot een bedrag van FF 3 358 209,85 ontvangen.

2. De douane stelde vast dat het door de vennootschap Multi-Agra geëxporteerde vlees wangmiddenstukken, schenkels en vanglappen omvatte, waarvoor de communautaire regeling volgens de douane geen recht op restitutie toekende. Zij concludeerde derhalve, dat artikel 426, lid 5, van de Code des douanes (valse aangifte, met als doel of gevolg dat een voordeel bij de export wordt verkregen) was overtreden.

3. Volgens de heer Roudolff vallen wangen, slachtafvallen, vanglap en schenkel alleen niet onder de restitutieregeling, wanneer zij afzonderlijk worden verpakt, terwijl het met betrekking tot de exporten ingestelde onderzoek zou hebben aangetoond dat de dozen de gehele uitgebende voorvoet bevatten, maar niet dat bedoelde stukken, toen zij in bedoelde dozen werden gedaan, afzonderlijk waren verpakt.

4. Bij beschikking van 7 november 1979 heeft de juge d'instruction in het Tribunal de grande instance te Parijs de behandeling geschorst en het Hof van Justitie krachtens artikel 177 van het EEG-Verdrag verzocht bij wege van prejudiciële beslissing uitspraak te doen over de navolgende vraag:

„Konden volgens de termen van post ex 02.01.A II a) 2 dd 22 ccc van het gemeenschappelijk douanetarief in 1974 en 1975 worden beschouwd als te beantwoorden aan deze omschrijving: exporten van dozen, bevattende delen van voorvoeten van runderen, uitgebend en

bevroren, daaronder begrepen bepaalde delen, aangeduid als wangmiddenstukken, vanglappen en schenkels, wanneer deze laatste delen niet afzonderlijk waren verpakt, en konden daarvoor uitvoerrestituties worden toegekend als bedoeld in de verordeningen (EEG) nrs. 805/68 en 885/68 van de Raad van de Europese Gemeenschappen?”

5. De produkten waarvoor in bedoeld tijdvak de exportrestituties in uitzicht waren gesteld, waren opgesomd in de bijlagen van verordeningen nrs. 2010, 2243, 2538, 2645, 2943, 3084 en 3205/74 van de Commissie (PB L 209, blz. 34; L 238, blz. 31; L 271, blz. 52; L 283, blz. 18; L 311, blz. 38; L 327, blz. 7; L 341, blz. 38) en nrs. 180, 494 en 735/75, tot vaststelling van exportrestituties in de sector rundvlees (PB L 20, blz. 11; L 53, blz. 39; L 73, blz. 29).

6. In de Franse versie van verordeningen nrs. 2010/74 en 2243/74 luidt de omstrede onderverdeling als volgt:

„ex 02.01 A II a) 2.:

Viandes comestibles de l'espèce bovine domestique congelées:

...

dd): autres:

ex 22: Morceaux désossés, à l'exception des joues, des abats, du flanchet et du jarret, emballés séparément:

...”

De Italiaanse, Nederlandse, Duitse, Engelse en Deense versie dier verordeningen luiden als volgt:

„...“

Pezzi disossati, esclusi le guance, le frat-taglie, la pancia, la tibia e il muscolo aderente, confezionati separatamente”.

„...“

Delen, zonder been, met uitzondering van kopvlees, slachtafvallen, de vang en de schenkel, afzonderlijk verpakt”.

„...“

Teilstücke ohne Knochen, mit Ausnahme von Kopffleisch, Schlachtabfällen, Fleisch- und Knochendünnung und die Hesse, getrennt verpackt”.

„...“

Boned or boneless, excluding the chops, the offals, the thin flanks and the skin, packaged separately”.

„...“

Uddenet med undtagelse af kæber, slag-teaffald, slag og skank, stykkerne embal-leret hver for sig”.

De Franse versie van verordeningen nrs. 2538, 2645, 2943, 3084, 3205/75 en nrs. 180, 494 en 735/75 luidt als volgt:

„...“

Morceaux désossés:

- à l'exception des joues et des abats pour les exportations à destination des États-Unis
- à l'exception des joues, des abats, du flanchet et du jarret, emballés séparément, ...”

7. De verwijzingsbeschikking is op 12 november 1979 ter griffie van het Hof ingeschreven.

Overeenkomstig artikel 20 van het Statuut van het Hof van Justitie van de EEG zijn schriftelijke opmerkingen ingediend door de Commissie van de EG, vertegenwoordigd door R. Wainwright als gemachtigde, bijgestaan door F. Lamoureux, beiden leden van de juridische dienst der Commissie.

Op rapport van de rechter-rapporteur en de advocaat-generaal gehoord, heeft het

Hof besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

Bij beschikking van 13 februari 1980 heeft het Hof krachtens artikel 95, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering besloten de zaak naar de Tweede kamer te verwijzen.

II — Schriftelijke opmerkingen, door de Commissie van de Europese Gemeenschappen bij het Hof ingediend

De Commissie begint met er, in verband met de in de prejudiciële vraag voorkomende verwijzing naar het gemeenschappelijk douanetarief, bij wijze van vooropmerking op te wijzen dat de oplossing van het geschil moet worden gezocht in de landbouwverordeningen betreffende de exportrestituties in de sector rundvlees.

Zij stelt daarom de navolgende gewijzigde formulering van de prejudiciële vraag voor:

„Mocht het er, gezien de omschrijving der waren, vallende onder de onderverdeling ex 02.01 A II a) 2 dd) ex 22 voorkomende in de bijlage van de verordeningen de Commissie waarin de exportrestituties in de sector rundvlees zijn vastgesteld, in 1974 en 1975 voor worden gehouden dat onder die post vielen exporten van dozen, bevattende delen van voorvoeten van runderen, uitgebeend en bevroren, daaronder begrepen bepaalde delen, aangeduid als wangmiddestukken, vanglappen en schenkels, wanneer deze laatste delen niet afzonderlijk waren verpakt, zodat daarvoor exportrestituties mochten worden toegekend in voege als voorzien in 's Raads verordeningen van 27 en 28 juni 1968, nrs. 805/68 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector rundvlees (PB L 148, blz. 24) en 885/68 tot vaststelling van de algemene voorschriften betreffende de toe-

kenning van restituties bij de uitvoer in de sector rundvlees en de criteria voor het bepalen van het bedrag ervan (PB L 156, blz. 2)?”

Volgens de Commissie kan een letterlijke uitlegging van de Franse versie der verordeningen tot vaststelling der restituties geen twijfel doen rijzen met betrekking tot het verband tussen de termen „emballés séparément” en „viandes désossées”. Zou de term „emballés séparément” slaan op wangen dan wel kopvlees („joints”), schenkel („jarret”) en vang („flanchet”), dan zou er tussen „jarret” en „emballés séparément” geen komma staan. Eerbiediging van de syntaxis brengt volgens de Commissie mee, dat een kwalificatief bijvoeglijk naamwoord dat op meerdere zelfstandige naamwoorden betrekking heeft, bij gebreke van een tussenzin niet door een komma van het laatste zelfstandige naamwoord wordt losgemaakt.

Hetzelfde kan volgens de Commissie evenwel worden gezegd van de Italiaanse, Nederlandse en Duitse versie. Alleen de Engelse en de Deense versie zijn haars inziens niet ondubbelzinnig.

De Commissie wijst er vervolgens op, dat in post 02.01 van het gemeenschappelijk douanetarief niet slechts van vlees, doch ook van afvallen sprake is. Uit het feit dat men in de onderverdeling ex 02.01 A II a) 2, zoals die in de verordeningen inzake de exportrestituties te vinden is, de in het gemeenschappelijk douanetarief genoemde afvallen niet langer vermeldt, blijkt de wil van de communautaire wetgever dit produkt niet voor restituties in aanmerking te brengen.

Aan die wilsuiting wordt volgens de Commissie geen afbreuk gedaan door

het feit dat men een onderverdeling heeft aangebracht in deze post, betreffende „delen, zonder been, met uitzondering van kopvlees, slachtafvallen, de vang en de schenkel, afzonderlijk verpakt”. Zulk een onderverdeling is alleen maar een meer restrictieve omschrijving of definitie van de produkten die onder de post vallen. De logische volgorde der teksten leidt volgens de Commissie tot de slotsom dat de regeling, in de onderverdeling van een post, afvallen niet opnieuw als voor restituties in aanmerking komende stukken vlees heeft kunnen introduceren, nadat zij in de post zelf met zoveel woorden werden uitgesloten.

De Commissie wijst er voorts op, dat het, gezien de doelstelling der verordening, enerzijds gerechtvaardigd is dat kopvlees, afvallen, vang en schenkel worden uitgesloten, anderzijds dat men de bepaling betreffende de afzonderlijke verpakking alleen op uitgebeende stukken doet slaan.

Haars inziens kent de communautaire regeling alleen voor stukken vlees van zekere kwaliteit restituties toe. Daarvan is bij kopvlees, afvallen, vang en schenkel als „viandes de transformation” geen sprake. Vanouds bestaan er voor zulke soorten vlees in de Gemeenschap tal van gebruiksmogelijkheden, zodat exportrestituties niet op hun plaats zijn.

De Commissie wijst erop dat de uitsluiting van — althans — vang en schenkel nog steeds met zoveel woorden in de restitutie-verordeningen is voorzien. Zo heet het in verordening nr. 2373/79 van 26 oktober 1979 tot vaststelling van de uitvoerrestituties in de sector rundvlees (PB L 272, blz. 11) met betrekking tot onderverdeling ex 20.01 A II b) 4 ex bb)

ondubbelzinnig: „vlees van runderen, bevroren . . . delen zonder been met uitzondering van de vang en de schenkel: elk deelstuk individueel verpakt”.

Vervolgens merkt de Commissie op, dat de voorwaarde betreffende de noodzaak van afzonderlijke verpakking om voor de hand liggende redenen (controle op de kwaliteit der uitgevoerde waren) alleen kan slaan op stukken uitgebeend vlees. Uitgebeende stukken zijn klein en door de bevroering vrijwel niet van elkander los te maken.

Nog steeds volgens de Commissie, blijkt uit de omstandigheid dat controleredenen een afzonderlijke verpakking rechtvaardigen, hoe ongerijmd het wel is te stellen dat kopvlees, afvallen, schenkel en vang voor restituties in aanmerking worden gebracht, voor zover zij niet afzonderlijk zijn verpakt. Enerzijds zou die opvatting medebrengen dat er bij uitgebeende stukken geen werkelijke controle mogelijk is, immers is de voorwaarde van afzonderlijke verpakking geschreven voor kopvlees, afvallen, vangen en schenkels, dan geldt zij niet voor uitgebeende stukken. Anderzijds zou onmogelijk zijn na te gaan of genoemde stukken van wang, afvallen, vang en schenkel, niet met om het even welk ander vlees gemengd zijn. Het standpunt van verdachte leidt er volgens de Commissie toe dat praktisch iedere controle op uitgevoerd bevroren vlees onmogelijk wordt, hetgeen ten duidelijkste tegen de wil van de communautaire wetgever indruist.

Op grond van een en ander geeft de Commissie de navolgende beantwoording van de prejudiciële vraag in overweging:

„De omschrijving van de waren vallende onder onderverdeling ex 02.01 A II a) 2 dd) ex 22 van de bijlage der verordenin-

gen van de Commissie tot vaststelling van restituties bij uitvoer in de sector rundvlees, zoals die tussen augustus 1974 en april 1975 hebben gegolden, moet worden geacht alleen stukken bevroren, uitgebeend en afzonderlijk verpakt vlees, met uitzondering van kopvlees, afvallen, vangen en schenkels, voor exportrestituties in aanmerking te hebben gebracht”.

III — Mondelinge behandeling

1. In antwoord op een door het Hof gestelde vraag heeft de Commissie erop gewezen dat de woorden „afzonderlijk verpakt” voorkomende in de omstreden onderverdeling, tweede streepje, in de versie van de verordeningen nrs. 2538, 2645, 3084 en 3205/74 en nrs. 494 en 735/75, letterlijk uitgelegd, terugslaan op „delen, zonder been” en niet op de achter dat streepje opgesomde producten.

Het Hof had ook gevraagd om welke redenen de Commissie in de verordeningen, in de eerste vraag bedoeld, niet een bepaling had opgenomen volgens welke de naar de Verenigde Staten uitgevoerde producten „afzonderlijk verpakt” moesten zijn.

De Commissie heeft er in dit verband op gewezen dat de exporten van bevroren rundvlees uit de Gemeenschap naar de Verenigde Staten steeds bijzonder gering zijn geweest. Dat men de voorwaarden betreffende een afzonderlijke verpakking heeft laten vallen, vindt zijn verklaring in de volgende redenen:

— enerzijds oefent de Amerikaanse overheid een zeer strenge controle op de importen van rundvlees uit, zulks ter voorkoming van fraude;

— anderzijds is het bedrag van de restituties bij export naar de Verenigde Staten vastgesteld op een zeer veel lager niveau dan werd aangehouden voor de exporten naar andere derde landen, waarbij nog steeds een afzonderlijke verpakking wordt verlangd. Het lage restitutiepercentage maakt de uitvoer van geringe hoeveelheden rundvlees, met inbegrip van vang en schenkel, zonder gevaar van verkeersverlegging, mogelijk.

2. Ter terechtzitting van 27 maart 1980 hebben de heer Gérard Roudolff, vertegenwoordigd door zijn raadsman P. Abensour, advocaat te Parijs, en de Commissie, vertegenwoordigd door de heer F. Lamoureux, lid van de juridische dienst der Commissie, als gemachtigde, mondelinge opmerkingen gemaakt.

3. De heer Roudolff, die geen schriftelijke opmerkingen had ingediend, heeft ten verhoor de uitlegging, door de Commissie aan de sub 1 genoemde verorde-

ningen gegeven, betwist. Zijns inziens slaan de woorden „afzonderlijk verpakt” gebezigd in het tweede streepje van de omstreden onderverdeling — in de versie van die verordeningen — op de achter dat streepje opgesomde produkten. De overige in het omstreden tijdvak geldende verordeningen dienen op dezelfde wijze te worden uitgelegd. De onder 1 genoemde verordeningen brachten systematisch geen wijziging; men heeft slechts naar een betere redactie gestreefd.

In dezelfde richting wijst het feit dat in de genoemde verordeningen onder 1 niet is bepaald dat naar de Verenigde Staten uitgevoerde produkten afzonderlijk verpakt moeten zijn.

De heer Roudolff heeft er ten slotte op gewezen dat de door hem uitgevoerde produkten niet van inferieure kwaliteit zijn, terwijl het ook niet om kleine stukken gaat.

4. De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 22 mei 1980 zijn conclusie genomen.

In rechte

Bij beschikking van 7 november 1979, ingekomen op het Hof op 12 november 1979, heeft de juge d'instruction in het tribunal de grande instance te Parijs krachtens artikel 177 van het EEG-Verdrag een prejudiciële vraag gesteld, betreffende de uitlegging van onderverdeling ex. 02.01 A II a) 2 dd) ex. 22, zoals die te vinden is in de bijlage van de verordeningen der Commissie, houdende vaststelling van de exportrestituties in de sector rundvlees in het tijdvak augustus 1974 — april 1975.

- 2 De vraag werd gesteld in een strafzaak, aanhangig gemaakt tegen de algemeen president-directeur van een Franse vennootschap, die in voormeld tijdvak valse aangiften zou hebben gedaan teneinde zich restituties wegens de export van bevroren rundvlees zonder been naar Griekenland te doen uitkeren. De douane heeft vastgesteld dat in het uitgevoerde vlees wangmiddenstukken, schenkels en vanglappen voorkwamen, waarvoor haars inziens, volgens voormelde verordeningen, geen restitutie kan worden verleend.

- 3 Verdachte in het hoofdgeding betwist deze uitlegging: alleen indien afzonderlijk verpakt, zouden deze produkten niet voor restitutie in aanmerking komen.

- 4 De verwijzende rechter wenst te weten of volgens de termen van post ex. 02.01 A II a) 2 dd) ex 22, zoals die te vinden is in de bijlage van verordeningen nrs. 2010, 2243, 2538, 2645, 2943, 3084 en 3205/74 (PB L 209, blz. 34; L 238, blz. 31; L 271, blz. 52; L 283, blz. 18; L 311, blz. 38; L 327, blz. 7; L 341, blz. 38) en nrs. 180, 490 en 735/75 (PB L 20, blz. 11; L 53, blz. 39; L 73, blz. 29), houdende vaststelling van de exportrestituties in de sector rundvlees, exporten van dozen, bevattende delen van voorvoeten van runderen, uitgebeend en bevroren, daaronder begrepen bepaalde delen, aangeduid wangmiddenstukken, vanglappen en schenkels, geacht konden worden aan die beschrijving te beantwoorden, wanneer laatstbedoelde delen niet afzonderlijk waren verpakt, en of daarvoor uitvoerrestituties konden worden toegekend.

- 5 In het te dezen bedoelde tijdvak heeft de omstreden onderverdeling twee versies gekend, waarvan de eerste, zoals zij in verordeningen nrs. 2010 en 2243/74 te vinden is in de zes talen van de Gemeenschap als volgt luidde:

„...
 Pezzi disossati, esclusi le guance, le frattaglie, la pancia, la tibia e il muscolo aderente, confezionati separatamente”.

” . . .
Delen, zonder been, met uitzondering van kopvlees, slachtabvallen, de vang en de schenkel, afzonderlijk verpakt”.

” . . .
Teilstücke ohne Knochen, mit Ausnahme von Kopffleisch, Schlachtabfällen, Fleisch- und Knochendünnung und die Hesse, getrennt verpakt”.

” . . .
Boned or boneless, excluding the chaps, the offals, the thin flanks and the skin, packaged separately”.

” . . .
Udbenet med undtagelse af kæber, slagteaffald, slag og skank, stykkerne emballeret hver for sig”.

- 6 Verordeningen nrs. 2538, 2645, 2943, 3084 en 3205/74 en 180, 494 en 734/75 brachten een tweede versie, waarbij de onderscheiden taalversies dezelfde wijzigingen ondergingen:

” . . .
Morceaux désossés:

— à l'exception des joues et des abats pour les exportations à destination des États-Unis

— à l'exception des joues, des abats, du flanchet et du jarret, emballés séparément, . . .”

- 7 Linguïstisch gezien gaat het erom of de woorden „afzonderlijk verpakt” op „delen, zonder been” terugslaan dan wel op de uitzondering, voorzien voor

kopvlees, slachtafvallen, de vang en de schenkel. Ook al schijnen grammaticale gegevens, zoals de interpunctie, de juistheid van eerstbedoelde uitlegging te staven, de tekst als geheel blijft dubbelzinnig. Derhalve dient te worden nagegaan welke betekenis er aan de omstreden woorden, aan de doelstellingen der regeling getoetst, moet worden gehecht.

- 8 In haar opmerkingen heeft de Commissie betoogd dat de communautaire regeling slechts stukken vlees van zekere kwaliteit voor restitutie in aanmerking brengt. Daarvan zou geen sprake zijn bij wangen (kopstukken), slachtafvallen, de vang en de schenkel, voor verwerking bestemd vlees dat bovendien als zodanig in de Gemeenschap op verschillende andere manieren kan worden gebruikt. Van de toekenning van exportrestituties zou dus geen sprake kunnen zijn. Bovendien zou het bij uitgebeend vlees om kleine stukken gaan die, door bevrozing, praktisch niet van elkander kunnen worden losgemaakt, zodat er om controleredenen een afzonderlijke verpakking der onderscheiden stukken zou zijn verlangd.
- 9 Het Hof is van oordeel dat de Commissie alleszins duidelijk heeft gemaakt om welke reden de voorwaarden van een afzonderlijke verpakking werd gesteld: zij is bedoeld om de controle te vergemakkelijken en heeft dus te gelden voor alle stukken (delen) waarvoor restituties kunnen worden verleend. Dit spreekt temeer waar aan de woorden „afzonderlijk verpakt”, indien met de uitzondering in verband gebracht, geen redelijke functie schijnt te kunnen worden toegedacht: wangen (kopvlees), slachtafvallen, vang en schenkel zouden, indien aan het oog onttrokken, voor een restitutie in aanmerking komen en niet wanneer hun aanwezigheid gemakkelijk kan worden gecontroleerd, en met zulk een uitkomst schijnt geen communautair belang te zijn gebaat.
- 10 De gestelde vraag dient derhalve in die zin te worden beantwoord dat de export van delen van voorvoeten van runderen, uitgebeend en bevroren, aangeduid als wangmiddenstukken, vanglappen en schenkels, niet kan worden geacht te beantwoorden aan de termen, gebezigd in onderverdeling ex 02.01 A II a) 2 dd) ex 22, zoals die te vinden is in de bijlage van verordeningen nrs. 2010, 2243, 2538, 2645, 2943, 3084 en 3205/75 en nrs. 180, 494 en 735/75 van de Commissie, houdende de vaststelling van exportrestituties in de sector rundvlees des dat er, gezien die omschrijving, terzake van zulke exporten geen restituties zouden kunnen worden toegekend.

De kosten

- 11 De kosten, door de Commissie van de Europese Gemeenschappen wegens indiening harer opmerkingen aan het Hof gemaakt, komen niet voor vergoeding in aanmerking; aangezien de procedure ten aanzien van verdachte in het hoofdgeding als een voor de nationale rechter gerezen incident is te beschouwen, zal deze laatste over de kosten hebben te beslissen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

uitspraak doende op de vraag, door de juge d'instruction in het tribunal de grande instance te Parijs bij beschikking van 7 november 1979 gesteld, verklaart voor recht:

De export van delen van voorvoeten van runderen, uitgebeend en bevroren, aangeduid als wangmiddenstukken, vanglappen en schenkels, kan niet worden geacht te beantwoorden aan de termen, gebezigd in onderverdeling ex 02.01 A II a) 2 dd) ex 22, zoals die te vinden is in de bijlage van verordeningen nrs. 2010, 2243, 2538, 2645, 2943, 3084 en 3205/74 en nrs. 180, 494 en 735/75 van de Commissie, houdende de vaststelling van exportrestituties in de sector rundvlees des dat er gezien die omschrijving, terzake van zulke exporten geen restituties zouden kunnen worden toegekend.

Touffait

Pescatore

Due

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 19 juni 1980.

De griffier

De president van de Tweede kamer

A. Van Houtte

A. Touffait